

Jaarverslag

2016

INHOUDSOPGAVE:

	Begrippenlijst	3
	Missie en Visie	5
I.	PRE ADVIES	6
II.	VERSLAG VAN HET BESTUUR	7
III.	VERSLAG VAN DE DIREKTIE	9
IV.	JAARREKENING	14
	a. Balans per 31 december 2016 (ná resultaatbestemming)	
	b. Staat van baten en lasten over 2016	
	c. Kasstroomoverzicht over 2016	
V	ALGEMENE TOELICHTING	17
	a. Toelichting op de balans per 31 december 2016	
	b. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	
VI	OVERIGE GEGEVENS (controleverklaring van de onafhankelijke accountant)	26

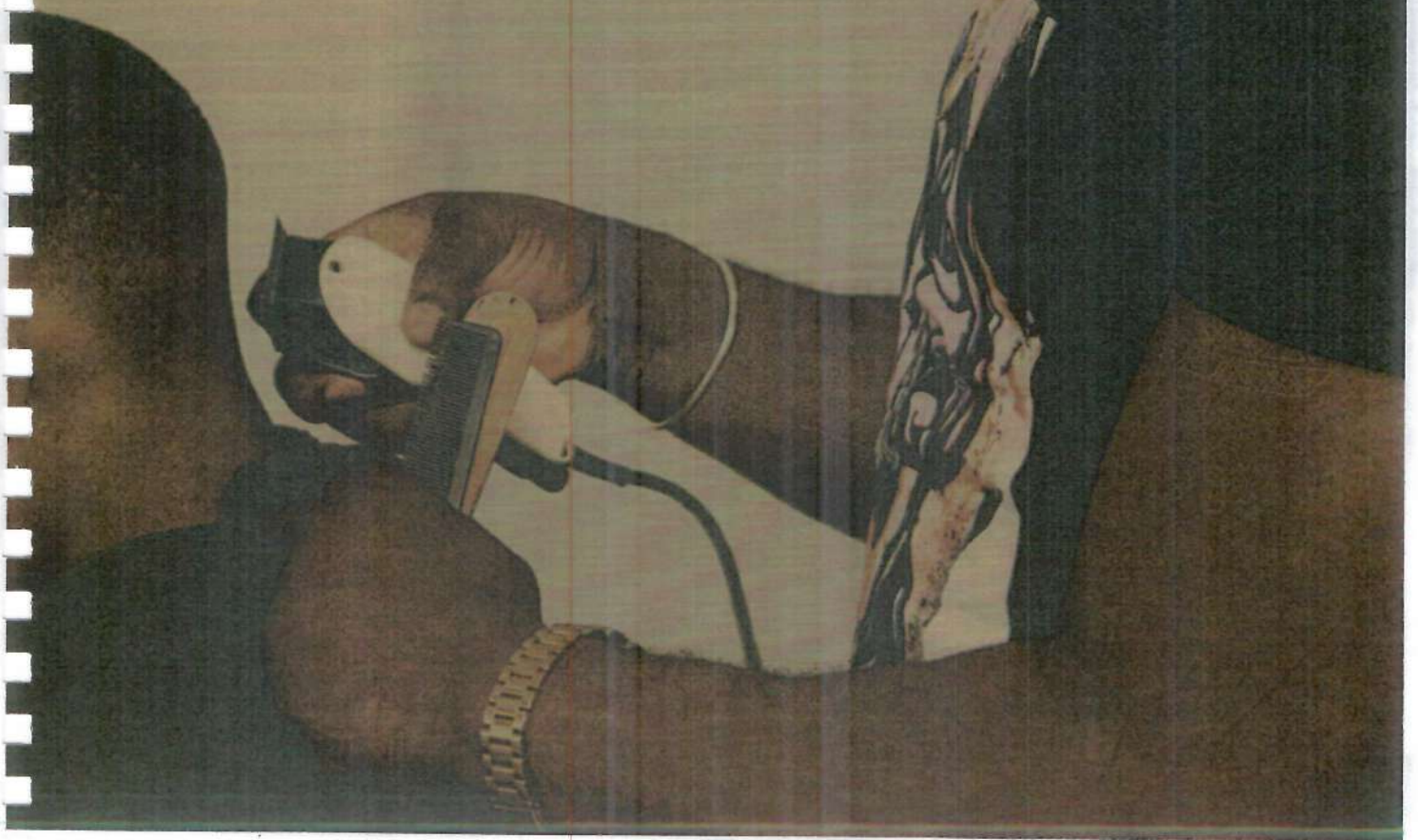
BEGRIPPENLIJST:

- **W.A.P.** : Wet Algemeen Pensioen 2014
- **A.P.** : Algemeen Pensioen (uitkering van pensioen aan degenen die recht hebben op pensioen)
- **A.P.R.** : Algemeenpensioen rechthebbenden (Degenen die recht hebben op pensioen, dus minimaal 60 maanden pensioen premie hebben afgedragen bij het APF)
- **A.P.F.** : Algemeen Pensioenfonds
- **I.A.P.** : Inkopers Algemeen Pensioen
- **P.P.** : Partner Pensioen
- **A.P.P.** : Algemeen Pensioen Premie
- **B.B.** : Begravenis Bijdrage
- **D.A.P.** : Deelnemers Algemeen Pensioen
- **A.O.V.** : Algemeen Oudedags Voorziening
- **S.O.R.** : Surinaamse Ongevallen Regeling

Mijn pensioen
moet voor
financiële vrijheid
zorgen, wanneer
ik dat zelf niet
meer kan.

Angilo Pavion

Kapper

MISSIE:

Door het voeren van een verantwoord beleid en effectieve en efficiënte inzet van menskracht en middelen garandeert het APF:

1. De duurzaamheid van het Fonds;
2. De groei van het aantal deelnemers;
3. Transparante kwalitatieve dienstverlening;
4. Pensioenuitkeringen;
5. Verantwoord beleggingsbeleid.

VISIE:

Het APF is het grootste transparante pensioenfonds dat garantie biedt voor rechtvaardige pensioenuitkeringen binnen de particuliere sector in Suriname.

Aan: De Onderraad Sociaal Zekerheidstelsel van de Raad van Ministers
t.a.v. de Voorzitter, Vice President Ir. M. A. Adhin
Drs. S. Redmondstraat 116-118
Paramaribo

Paramaribo 11 april 2018

Kenmerk: 22-02-2016/BAPF-067

Betreft: Pre-advies Jaarverslag 2016

Geachte Voorzitter,

Wij bieden u hierbij het jaarverslag aan over 2016 ingevolge artikel 16 lid 7 sub 9.

Hierin zijn opgenomen de **Balans** per 31 december 2016, de **Staat van Baten en Lasten** over 2016
alsmede het **Kasstroomoverzicht** over 2016, vergezeld van de bijbehorende toelichting.

De jaarrekening is conform artikel 17 lid 5 gecontroleerd door de externe accountant,
die de jaarrekening 2016 van een goedkeurende accountantscontroleverklaring heeft voorzien.
Deze controleverklaring is in het jaarverslag opgenomen.

De jaarrekening is door het Bestuur goed bevonden en daarbij van haar handtekening voorzien. Wij adviseren de
Onderraad Sociaal Zekerheidstelsel de **Balans** per 31 december 2016 en de **Staat van Baten en Lasten** 2016
goed te keuren, welke goedkeuring zal strekken tot decharge van de Directie en het Bestuur.

Het Bestuur,

Mw. drs. D. Bruma-Overman

Dhr. drs. M. Adriaans

Mw. A. Sewradj-Toewar

Mw. J. D. Smith Bsc.

Mw. drs. S Saridjan -Tjokro MPA

Mw. mr. M. Kramp

1. VERSLAG VAN HET BESTUUR

Algemeen

Internationaal is veel aandacht voor de ontwikkelingen binnen de pensioensector. In diverse landen staat de pensioenleeftijd onder felle discussie en/of is verhoogd en/of is de maximale pensioenopbouw verlaagd. Doordat pensioenfondsen in zwaar weer terecht zijn gekomen door de alom voortdurende bankencrises, zijn ook pensioen kortingen vaker doorgezet.

Het jaar 2016 is in vele opzichten mede door de ontwikkelingen globaal een jaar geworden van de balans proberen te vinden tussen tijd nemen om besluiten af te wegen en snel in te spelen op de steeds en snel veranderende financieel-maatschappelijke situatie. De Wet Algemeen Pensioen is al voor het tweede opeenvolgende jaar operationeel sinds haar afkondiging en het APF heeft gekozen voor informatief beleid, waarbij zoveel als mogelijk getracht is met behulp van de beschikbare middelen brede delen van de doelgroep te informeren. Het resultaat is niet uitgebleven. De Facebook pagina en website van het APF worden frequenter aangesproken.

De jaarrekening 2014/2015 is goedgekeurd door de Onderraad en het APF is daarvan schriftelijk in kennis gesteld. Het jaarverslag is conform artikel 17 lid 5 van de Wet voorzien van de vereiste verklaring van de accountant.

Gestalte geven aan de WAP 2014

Voor vergaderingen en werkoverleggen wordt geregeld de participatie van (externe) deskundigen gevraagd. Het is kritisch om inzicht te verkrijgen, zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau, over de mogelijke risico's waar het APF-rekening mee dient te houden en hoe daar optimaal mogelijk mee om te gaan. Bij het inhoud geven aan de bestuurstaken ingevolge de WAP 2014

wordt ook gebruik gemaakt van reeds bestaande regelgevingen, richtlijnen en ervaringsdeskundigheid. Weliswaar is de periode van uitvoering geven aan de WAP 2014 nog (te) kort om significante trends waar te nemen binnen het APF om daarop beleid te maken en sturing te geven. Dit wordt opgevangen door de ervaringskennis van onder andere externe pensioendeskundigen. Er is controle op de uitvoering en waar nodig is er (bij) sturing. De inventarisatie van alles wat nodig is aan beleidsdocumenten en maatregelen wordt geregeld geëvalueerd en bijgesteld. De aard van en de wijze van uitvoering van de pensioentoezeggingen moeten helder zijn voor alle actoren. In dat kader zijn er ook voorstellen ter verbetering van de wettekst en de uitvoer opgestuurd naar de Onderraad.

Beleggingen

Om het beleggingsbeleid te structureren is een aanvang gemaakt met het proces tot het opmaken van de daartoe benodigde beleidsdocumenten. Er is een beleggingsmix geformuleerd en de bedoeling is dat binnen 2-3 jaar het beleid in deze ingebed zal zijn. Er zijn ontwikkelingen die nauwgezet worden gevolgd, opdat er eventueel steeds snel en efficiënt omschakeld kan worden. Het betreft onder meer de ontwikkelingen van de koers, beleggingsopties, jaarverslaggevingsmethoden, risico- en compliancemanagement en de beschikbare communicatiemiddelen.

De jaarrekening is conform artikel 17 lid 5 gecontroleerd door de externe accountant en daartoe van een goedkeurende controleverklaring voorzien. Deze controleverklaring is in het jaarverslag opgenomen

Het Bestuur stelt bij deze de Onderraad Sociaal Zekerheidsstelsel voor de jaarrekening en het jaarverslag goed te keuren. Tevens adviseert zij decharge te verlenen aan de Directie voor het gevoerd beleid en aan het Bestuur voor het gehouden toezicht.

Het Bestuur spreekt haar waardering uit voor het team op de werkvloer en aan allen die op welke wijze dan ook zich hebben ingezet bij dit resultaat.

Paramaribo, 19 februari 2018
Het Bestuur,

Mw. drs. D. Bruma-Overman <i>Bruma</i>	Mw. J. D. Smith Bsc. <i>Smith</i>
Dhr. drs. M. Adriaans <i>Adriaans</i>	Mw. drs. S Saridjan -Tjokro MPA <i>Saridjan</i>
Mw. A. Sewradj-Toewar <i>Sewradj</i>	Mw. mr. M. Kramp <i>Kramp</i>

2. VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Algemeen

Per januari 2016 is het APF verhuisd van de Mr. Eduard Brumastraat no. 52 naar het pand van het Leger Des Heils aan de Henck Arronstraat no. 126. In verband met het voorlichtingsbeleid van het APF zijn er personeelsleden aangetrokken en een marketingcampagne uitgevoerd via de media. Vervolgens is er aandacht besteed aan de ontwikkeling van de deelnemers- en financiële administratie van het APF.

De organisatie

a. Directie en personeel

In 2016 begon de bewustwording voor het hebben van een pensioenregeling toe te nemen en om de gemeenschap adequaat van dienst te zijn is besloten medio maart/ april 2016 het personeelbestand aan te vullen met 8 administratieve medewerkers, een boekhouder en een office manager. In het jaar 2016 telt het personeelsbestand 12 personeelsleden, waarvan 1 uit dienst is getreden.

b. Financiële administratie

Het ligt in de bedoeling de administratie zo nauwkeurig mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat de nodige gegevens efficiënt en effectief verwerkt kunnen worden tot informatie. Het APF is bezig met de vastlegging van de administratieve organisatie en de regels voor het goed beheren van de toevertrouwde middelen aan het Fonds.

c. Ontwikkelingen deelnemersadministratie

De garantie van een levensvatbaar en duurzaam Fonds heeft alles te maken met een zo nauwkeurig mogelijk en adequaat functionerende deelnemersadministratie. Daarnaast moet de informatiebehoefte van de deelnemers en het APF betrouwbaar en op elk gewenst moment beschikbaar zijn. Vanuit deze kerngedachten wordt verder gestalte gegeven aan de ontwikkeling van het geautomatiseerd systeem rondom het deelnemersbestand. Via de website van het APF kunnen bedrijven en zelfstandigen de persoonsgegevens registreren.

Tevens vormen de data in de deelnemersadministratie, het kasstroomoverzicht en de beleggingen de basisgegevens voor de actuariële berekeningen. De output moet sturing helpen geven aan het mitigeren van de diverse risico's voor het APF.

De actuariële rapportages kunnen aansturen op het op een correcte wijze verantwoorden van alle verplichtingen in de komende jaarrekeningen. Juist daarom is het mede de taak van het APF dat de deelnemersdata wordt gecontroleerd op juistheid en volledigheid en daartoe werkgevers en werknemers aanspoort. Momenteel is de aanzet gedaan tot het maken van de diverse actuariële berekeningen t.b.v. het APF.

Uit de pensioenadministratie blijkt dat niet alle werkgevers en zelfstandigen aan hun betalingsplicht hebben voldaan. Het APF heeft, hoewel zij de Pensioenraad en het Ministerie van Binnenlandse Zaken hierover heeft ingelicht, toch haar strategie van informeren middels het vergroten van het pensioenbewustzijn doorgezet.

In de navolgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de ontwikkelingen van het APF ten aanzien van de deelnemers, premies en uitkeringen.

Tabel 1: Overzicht jaar groeicijfers deelnemersadministratie periode 2014 t/m 2016

	Aantal in 2014	Aantal in 2015	Aantal in 2016	Totaal	%
Inkopers	0	417	2	419	1%
Overige deelnemers	55	10.174	7.767	17.996	56%
Totaal aantal deelnemers	55	10.591	7.769	18.415	57%
Aantal openstaande registraties	961	8.914	3.970	13.845	43%
Totaal aantal geregistreerden	1.016	19.505	11.739	32.260	100%

Bron: Deelnemersbestand APF

In het jaar 2016 hebben 11.739 personen zich geregistreerd bij het APF en het aantal geregistreerden per 31 december 2016 is gegroeid tot een totaal van 32.260. Vanuit de administraties is te herleiden dat het aantal openstaande registraties ruim 43% bedraagt van het totaal aantal. Er zijn voorbereidingen getroffen om dit percentage te verkleinen in het komende jaar door middel van gerichte media voorlichting en persoonlijke benadering.

Grafiek 1: Grafische weergave van het aantal geregistreerden januari 2016 t/m december 2016

Bron: Deelnemersbestand APF

Tabel 2: Overzicht geregistreerden per 31 december 2016 naar categorie en geslacht

Deelnemers:	2015			2016		
	M	V	Totaal	M	V	Totaal
Gepensioneerde Inkopers	38	31	69	106	70	176
Partnerpensioen ¹	0	0	0	0	1	1
Inkopers A.P	202	146	348	132	110	242
Totaal A.P.R.	240	177	417	238	181	419
Deelnemers	5.935	4.294	10.229	10.390	7.606	17.996
Geregistreerden (open)	5.722	4.153	9.875	8.067	5.778	13.845
Totaal	11.897	8.624	20.521	18.695	13.565	32.260

Bron: Deelnemersbestand APF

Het totaal aantal geregistreerden is gegroeid met 11.739 t.o.v het vorig jaar; 57% groei. Hieronder vallen allen die zich geregistreerd hebben tot het deelnemen aan het APF. De procentuele verhouding van het aantal deelnemers t.o.v het aantal geregistreerden bedraagt 56% in 2016. Deelnemers zijn diegenen die zich hebben geregistreerd en hun pensioenpremie maandelijks afdragen aan het APF. De groei van het aantal deelnemers is t.o.v 2015 is 76%.

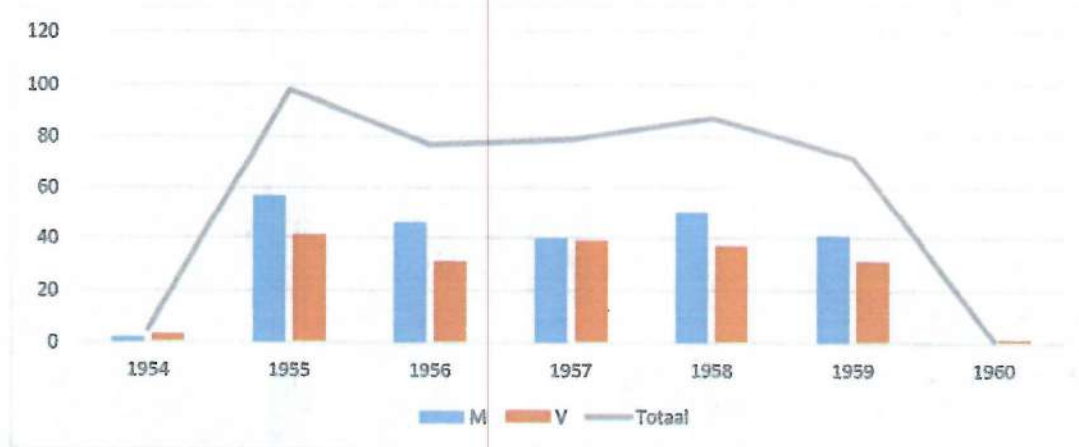
Het mutatiesaldo van het aantal inkopers in 2016 in vergelijking met 2015 houdt verband met o.a. inkopers waarvan de registratie en/of de opgave en betaling niet volledig waren opgemaakt ten tijde van het verslagjaar 2015. Er zijn inkopers die zich alsnog hebben gewend tot het APF en/of de Pensioenraad om in de gelegenheid gesteld te worden dit te completeren.

Geslacht/ geboortejaar	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	Totaal	in %
M	2	57	46	40	50	41	0	236	56
V	3	41	31	39	37	31	1	183	44
Totaal	5	98	77	79	87	72	1	419	100

Bron: Deelnemersbestand APF

¹ Betreft partnerpensioen bij overlijden van een inkoper

Grafiek 3: Grafisch overzicht aantal inkopers naar leeftijd en geslacht in 2016

Bron: Deelnemersbestand APF

Tabel 4: Overzicht premie-ontvangsten en uitkeringen per 31 december 2016

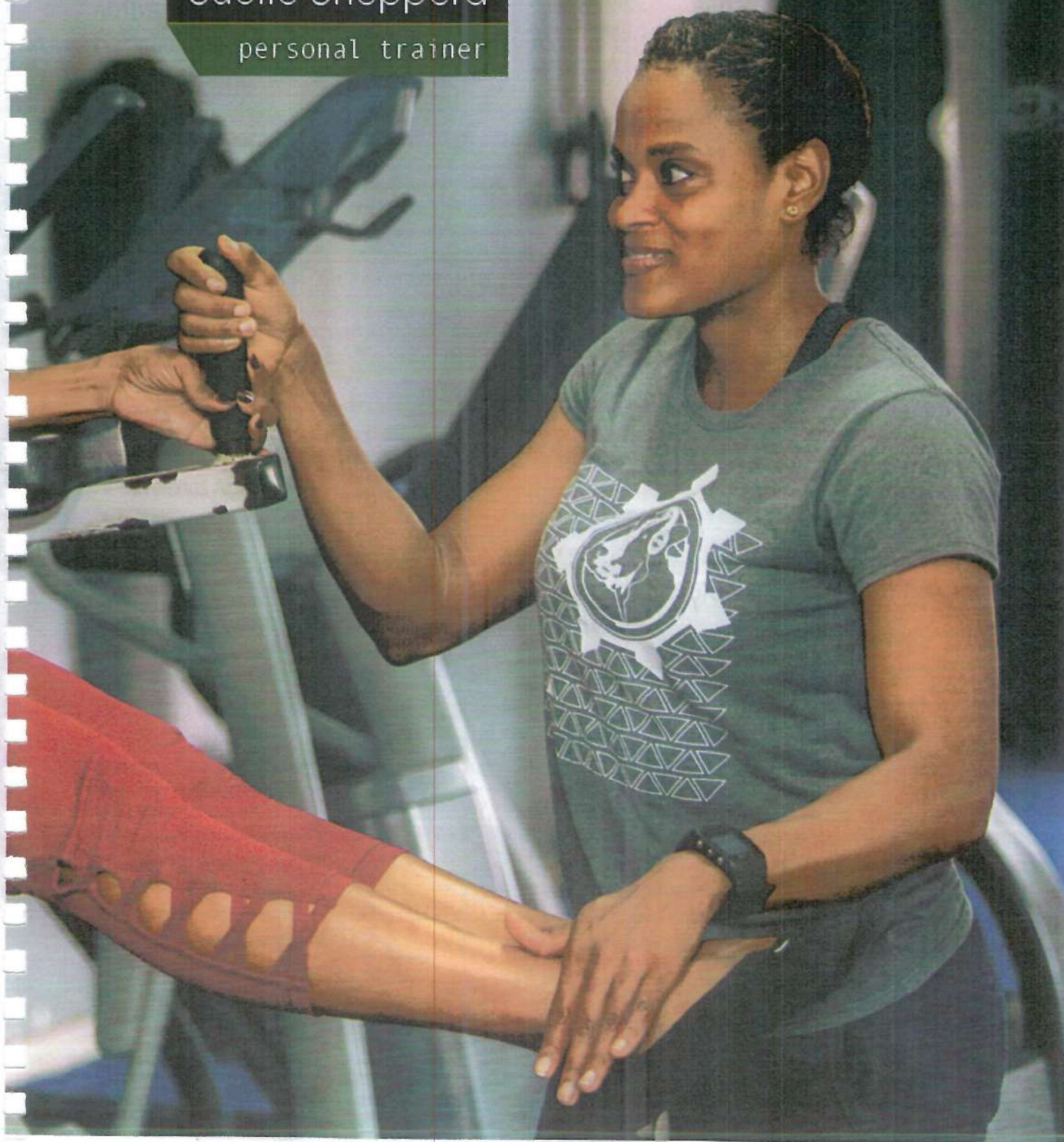
Omschrijving	2014	2015	2016
Ontvangen pensioen premies	8.422	8.719.181	13.555.948
Pensioenuitkeringen	N.V.T.	133.400	587.800
Begrafenisbijdragen			1.200
Partnerpensioen uitkering			1.500

Bron: Financiële administratie APF

Tabel 4 weergeeft de ontvangen afgedragen pensioenpremies (A.P.P.) en uitkeringen van algemeen pensioen (A.P) in de bovengenoemde perioden. In het jaar 2016 is totaal aan 177 pensioengerechtigden uitgekeerd het totaal bedrag van SRD 590.500,-, waarvan één partnerpensioen geniet.

Ik kan doen
wat ik prettig
vind, terwijl
mijn pensioen
bij het APF
verder klimt.

Suelle Shepperd
personal trainer

3. JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (ná resultaatbestemming)

	Noot	31-12-2016		31-12-2015	
		SRD	SRD	SRD	SRD
ACTIVA					
Financiële vaste activa					
Beleggingen	(1)		8.600.000		1.400.000
Materiële vaste activa	(2)		333.650		204.641
Viottende activa					
Vorderingen	(3)	409.948		91.163	
Liquide middelen	(4)	11.344.037		6.825.543	
			11.753.985		6.916.706
			<u>20.687.635</u>		<u>8.521.347</u>
PASSIVA					
Eigen vermogen	(5)				
Reservefonds Algemeen					
Pensioenregeling		3.259.265		2.453.921	
Fonds toekomstige verplichtingen		17.311.335		5.891.202	
			20.570.600		8.345.123
Kortlopende schulden	(6)		117.035		176.224
			<u>20.687.635</u>		<u>8.521.347</u>
Bestuur:					
Mw. drs. D. Bruma-Overman			Mw. drs. S Saridjan -Tjokro MPA		
Voorzitter			Lid		
Dhr. drs. M. Adriaans			Mw. mr. M. Kramp		
Lid			Lid		
Mw. A. Sewradj-Toewar			Directie:		
Lid			Dhr. Drs. R.P. Dougle		
Mw. J. D. Smith Bsc.					
Lid					

14

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Noot	2016		2015	
Baten		SRD	SRD	SRD	SRD
Netto beleggingsopbrengsten	(7)	699.656		63.822	
Opbrengsten uit pensioenpremies					
Inkopers (I.A.P.)	(8)	199.251		1381.800	
Opbrengsten uit exploitatie (art. 17)	(9)	1.936.564		1.454.600	
Totale baten			2.835.471		2.900.222
Lasten					
Pensioenuitkeringen (A.P.)	(10)	590.500		133.400	
Exploitatiekosten	(11)	1.432.925		315.088	
Afschrijvingskosten	(12)	39.892		5.672	
Totale lasten			2.063.317		454.160
			772.154		2.446.062
Overige baten	(13)	33.470		7.963	
Overige lasten	(14)	-280		-104	
			33.190		7.859
Batig saldo			805.344		2.453.921

Bestuur:
Mw. drs. D. Bruma-Overman
Voorzitter

Dhr. drs. M. Adriaans
Lid

Mw. A. Sewradj-Toewar
Lid

Mw. J. D. Smith Bsc.
Lid

Mw. drs. S. Saridjan -Tjokro MPA
Lid

Mw. mr. M. Kramp
Lid

Directie:
Dhr. Drs. R.P. Dougle

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	2016	2015
	SRD	SRD
Kasstroom uit pensioen/ uitvoeringsactiviteiten		
Bijdragen van werkgever en werknemers (A.P.P)	11.420.133	5.891.202
Opbrengsten uit pensioenpremies inkopers (I.A.P)	199.251	1.381.800
Pensioenuitkeringen (A.P)	-590.500	-133.400
Assurantielkosten	-2.811	-1.951
Huisvestingskosten	-155.990	-12.013
Algemene beheerskosten	-950.722	-251.699
Personeelskosten	-323.402	-49.425
Overige	-6.702	2.187
	9.589.257	6.826.701
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Netto beleggingsopbrengsten	699.656	63.822
Opbrengsten uit exploitatie (art. 17)	1.936.564	1.454.600
Termijndeposito's	-7.200.000	-1.400.000
	-4.563.780	118.422
Mutaties in werkkapitaal		
Toe-/Afname vorderingen	-318.785	1.454.600
Toe-/Afname schulden	-59.189	-1.400.000
	-377.974	85.061
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa	-168.901	-210.313
Overige aanpassingen		
Afschrijvingskosten	39.892	5.672
Netto kasstroom	4.518.494	6.825.543
Liquide middelen begin boekjaar	6.825.543	-
Liquide middelen eind boekjaar	11.344.037	6.825.543

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

4. ALGEMENE TOELICHTING

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bij de opstelling van de jaarrekening zijn de algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving in acht genomen. De jaarrekening luidt in Surinaamse dollars (SRD).

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa geschiedt tegen aanschaffingsprijzen, verminderd met de hierop gebaseerde afschrijvingen. De geschatte levensduur van de inventaris is tussen de 3-5 jaar. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen:

Inventarissen	20 -33 1/3%
Transportmiddelen	20%

Beleggingen

De beleggingen betreffen termijndeposito's en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De termijndeposito's bij de Finabank worden na expiratie automatisch geprolongeerd en verhoogd met de expiratie rente.

Overige activa en passiva

Voor zover niet anders is aangegeven, worden de overige activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is het verschil tussen enerzijds de pensioenbijdragen, de netto beleggingsopbrengsten, exploitatie opbrengsten (art. 17) en de overige baten en anderzijds de pensioenlasten en de pensioenuitvoeringskosten.

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

1. BELEGGINGEN

	31-12-2016	31-12-2015
	SRD	SRD
Termijndeposito Finabank	2.600.000	1.400.000
Hakrinbank N.V.	3.000.000	-
De Surinaamsche Bank N.V.	3.000.000	-
	<u>8.600.000</u>	<u>1.400.000</u>

Termijndeposito Finabank

Bij de Finabank is er belegd in termijndeposito's met een looptijd van 6 jaar tegen een rente percentage variërende tussen de 14% en 18%. De opbouw van deze beleggingen is als volgt:

Termijndepo sito nummer	Start datum	Eind datum	Waarde in SRD	Rente %	Verdiende rente over 2016 in SRD
1003208	08/18/2015	08/18/2021	1,000,000	14	140,384
1003228	09/09/2015	09/09/2021	100,000	15	15,041
1003486	01/10/2015	01/10/2021	100,000	15	15,041
1003487	02/11/2015	02/11/2021	100,000	15	15,041
1003488	01/12/2015	01/12/2021	100,000	15	15,041
1003489	01/01/2016	01/03/2022	100,000	15	15,000
1003490	01/02/2016	01/02/2022	100,000	15	13,767
1003589	03/08/2016	03/08/2022	100,000	15	12,575
1003552	04/08/2016	04/08/2022	100,000	15	11,301
1003553	05/06/2016	05/06/2022	100,000	15	10,069
1003582	06/08/2016	06/08/2022	100,000	15	8,795
1003624	07/08/2016	07/08/2022	100,000	15	7,562
1003685	08/08/2016	08/08/2022	100,000	18	7,545
1003738	09/08/2016	09/08/2022	100,000	18	6,016
1003776	10/07/2016	10/07/2022	100,000	18	4,537
1003826	11/08/2016	11/08/2022	100,000	18	3,008
1003879	12/08/2016	12/08/2022	100,000	18	1,529
			<u>2,600,000</u>		<u>302,252</u>

Termijndeposito Hakrinbank N.V.

In het jaar 2016 is er belegd in een termijndeposito van SRD 3 miljoen bij de Hakrinbank met een looptijd van één (1) jaar tegen een percentage van 10%.

Termijndeposito De Surinaamsche bank N.V.

In het jaar 2016 is er belegd in een termijndeposito van SRD 3 miljoen bij De Surinaamsche bank met een looptijd van één (1) jaar tegen een percentage van 12%.

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloopoverzicht van de materiële vaste activa ziet er als volgt uit:

	Inventarissen	Geautomatiseerd systeem	Transportmid- delen	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD
Per 01 januari 2016				
Aanschafwaarde	42.313	168.000	-	210.313
Cum. Afschrijvingen	-5.672	-	-	-5.672
Boekwaarde	36.641	168.000	-	204.641
Mutaties				
Investeringen	87.378	17.818	63.705	168.901
Afschrijvingen	-33.522	-	-6.370	-39.892
	53.856	17.818	57.335	129.009
Per 31 december 2016				
Aanschafwaarde	129.691	185.818	63.705	379.214
Cum. Afschrijvingen	-39.194	-	-6.370	-45.564
Boekwaarde	90.497	185.818	57.335	333.650

3. VORDERINGEN

	31-12-2015	31-12-2016
	SRD	SRD
Transitorische activa	18.393	27.341
Overlopende rente termijndeposito's	391.555	63.822
	<u>409.948</u>	<u>91.163</u>

Transitorische activa

Vorderingen ad SRD 409.948 waarvan is de specificatie als volgt:

	31-12-2016	31-12-2015
	SRD	SRD
Borgsommen	9.292	-
Vooruitbetaalde bedragen	8.605	-
Overige	496	-
Overige vergaderkosten	-	5.094
Huur	-	3.000
Schoonmaak	-	750
Kantoorbenodigdheden	-	2.795
Advertentiekosten	-	9.000
Vordering Business Data Solution	-	6.702
	<u>18.393</u>	<u>27.341</u>

Overlopende rente termijndeposito's

Dit kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2016	31-12-2015
	SRD	SRD
Rente FB TD 2015	63.822	63.822
Rente FB TD 2016	302.251	-
Rente HKB deposito 2016	25.482	-
	<u>391.555</u>	<u>63.822</u>

4. LIQUIDE MIDDELEN

Een specificatie van de liquide middelen is als volgt:

		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
		SRD	SRD
Algemene rekening	18.54.850	10.388.611	6.225.250
Spaarrekening	18.93.916	529.301	507.961
Exploitatiekosten	18.93.932	24.781	78.354
Uitkeringsrekening	18.93.890	12.829	13.978
Business accountrekening	18.93.908	441	-
Euro spaarrekening	19.45.872	7.838	-
Euro girorekening	19.45.864	2.091	-
Totaal rekeningen Finabank		10.965.892	6.825.543
De Surinaamsche Bank	27.48.223	213.063	-
Hakrinbank N.V.	26.118.1262	164.666	-
Kleine Kas		416	-
		<u>11.344.037</u>	<u>6.825.543</u>

5. EIGEN VERMOGEN

Reservefonds Algemeen Pensioenregeling

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	SRD	SRD
Saldo per 01 januari	2.453.921	-
Resultaat boekjaar	805.344	2.453.921
Saldo per 31 december	<u>3.259.265</u>	<u>2.453.921</u>

Fonds toekomstige verplichtingen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	SRD	SRD
Actieve deelnemers (D.A.P)	17.018.286	5.474.502
Inkopers (I.A.P)	293.049	416.700
	<u>17.311.335</u>	<u>5.891.202</u>

Inkopers

	31-12-2016	31-12-2015
	SRD	SRD
Verplichtingen 56-jarige inkopers (I.A.P)	192.600	192.600
Verplichtingen 57-jarige inkopers (I.A.P)	86.889	154.800
Verplichtingen 58-jarige inkopers (I.A.P)	13.560	69.300
	<u>293.049</u>	<u>416.700</u>

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	SRD	SRD
Te betalen nettolonen	-	757
Sociale lasten	3.172	775
Nog af te dragen loonbelasting en AOV	4.892	8.531
Nog uit te keren pensioen	1.400	98.000
Multi Technologies Suriname N.V.	12.206	-
Diensten van derden	83.151	-
Telefoon	7.207	-
Overige	5.007	68.161
	<u>117.035</u>	<u>176.224</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

BATEN

7. NETTO BELEGGINGSOPBRENGSTEN

	2016	2015
	SRD	SRD
Termijndeposito Finabank	302.251	63.822
Termijndeposito Hakrinbank	187.404	-
Termijndeposito DSB	210.000	-
	<u>699.656</u>	<u>63.822</u>

8. OPBRENGSTEN UIT PENSIOENPREMIES INKOPERS

	2016	2015
Inkopers:	SRD	SRD
Backservice inkopers (I.A.P) 56 jaar	68.700	128.400
Backservice inkopers (I.A.P) 57 jaar	84.883	232.200
Backservice inkopers (I.A.P) 58 jaar	8.640	277.200
Backservice inkopers (I.A.P) 59 jaar	-	310.500
Backservice inkopers (I.A.P) 60 jaar	16.971	118.500
Ontvangen premies inkopers met recht op uitkering (A.P)	20.057	315.000
	<u>199.251</u>	<u>1.381.800</u>

9. OPBRENGSTEN UIT EXPLOITATIE (ART. 17)

Volgens WAP 2014 artikel 17 lid 1 dient jaarlijks een half procent van de som van alle bijdrage grondslagen besteed te worden voor het beheer en exploitatie van de uitvoering. Voor 2016 bedraagt de premie 3,5% van de bijdrage grondslagen. Deze is gelijk aan 1/7 deel van de ontvangen premies (A.P.P). De A.P.P. in 2016 bedraagt SRD 13.555.948. De bijdrage voor het beheer en exploitatie van de uitvoering bedraagt in totaal SRD 1.936.564.

LASTEN

10. PENSIOENUITKERINGEN

Een specificatie van de uitkeringen is als volgt:

	2016	2015
	SRD	SRD
Ouderdompensioen (A.P)	587.800	133.400
Partnerpensioen (P.P)	1.500	-
Overlijdensbijdrage (B.B)	1.200	-
	<u>590.500</u>	<u>133.400</u>

11. EXPLOITATIEKOSTEN

	2016	2015
	SRD	SRD
Personeelskosten	326.213	51.376
Huisvestingskosten	155.990	12.013
Algemene- en beheerskosten	950.722	251.699
	<u>1.432.925</u>	<u>315.088</u>

Personeelskosten

	2016	2015
	SRD	SRD
Bruto salaris	252.507	38.508
Diverse toelage	51.313	10.300
Overwerk	3.380	229
Pensioen premie en medische verzekering	16.202	388
SOR	2.811	1.951
	<u>326.213</u>	<u>51.376</u>

Huisvestingskosten

	2016	2015
	SRD	SRD
Huur	93.657	11.263
Telefoon/Internet	52.492	-
Overige	9.841	750
	<u>155.990</u>	<u>12.013</u>

Algemene- en beheerskosten

	2016	2015
	SRD	SRD
Kantoorbenodigdheden	34.011	4.305
Honorarium Bestuur APF	91.925	56.796
Honorarium Pensioen Raad	94.424	90.787
Secretaris Pensioen Raad	31.057	56.700
Professional fees	81.950	-
Consultancy fees	47.824	14.761
Advertentie kosten	346.539	18.480
Vergaderkosten	27.901	9.390
Automatisering	96.378	-
Trainingen	30.906	-
Overige	67.807	480
	<u>950.722</u>	<u>251.699</u>

12. AFSCHRIJVINGSKOSTEN

	2016	2015
	SRD	SRD
Inventarissen	33.522	5.672
Transportmiddelen	6.370	-
	<u>39.892</u>	<u>5.672</u>

13. OVERIGE BATEN

	2016	2015
	SRD	SRD
Baten en lasten voorgaande jaren	300	-
Interest	27.052	7.963
Koersverschillen	6.118	-
	<u>33.470</u>	<u>7.963</u>

14. OVERIGE LASTEN

	2016	2015
	SRD	SRD
Bankkosten	-280	-104
	<u>-280</u>	<u>-104</u>

OVERIGE GEGEVENS**CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Aan het bestuur van het Algemeen Pensioenfonds

Verklaring over de jaarrekening 2016

Wij hebben de in dit jaarverslag op de pagina's 12 tot en met 23 opgenomen jaarrekening 2016 van het Algemeen Pensioenfonds, te Paramaribo gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Algemeen Pensioenfonds per 31 december 2016 en van het resultaat en kasstromen over 2016 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Deze jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht over 2016; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Algemeen Pensioenfonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatievoldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheid van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het Algemeen Pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te

liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS).

Paramaribo, 19 februari 2018

Crowe Burgos Accountants N.V.

drs. Romeo K. Burgos RA
Managing Partner